

FORMULIER VOOR DE VIERING VAN HET HEILIG AVONDMAAL (III)

Gemeente van onze Here Jezus Christus,

Instelling

Het avondmaal is door onze Verlosser zelf ingesteld. De apostel Paulus getuigt immers in 1 Korintiërs 11 : 23-26:

Want zelf heb ik bij overlevering van de Here ontvangen, wat ik u weer overgegeven heb, dat de Here Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd, een brood nam, de dankzegging uitsprak, het brak en zei: Dit is mijn lichaam voor u, doet dit tot mijn gedachtenis. Evenzo ook de beker, nadat de maaltijd afgelopen was, en Hij zei: Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot mijn gedachtenis. Want zo dikwijls gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood van de Here, totdat Hij komt.

Gedachtenis

In gehoorzaamheid aan het woord van Christus – *Doet dit tot mijn gedachtenis* – gedenken wij dat onze Here Jezus Christus overeenkomstig Gods beloften door de Vader in deze wereld gezonden is. Aan het avondmaal vieren wij de heerlijke gedachtenis aan de zelfovergave van onze Here Jezus voor ons, zondaren. Met blijdschap verkondigen wij dat in zijn dood ons leven ligt. Wij aanbidden de barmhartigheid van onze hemelse Vader, die zijn lieve Zoon voor ons allen overgaf. Wij danken onze getrouwe Heiland, die als Goede Herder zijn leven stelde voor de schapen. Wij roemen in het geheimenis van de godsvrucht: *Die Zich geopenbaard heeft in het vlees, is gerechtvaardigd door de Geest, is verschenen aan de engelen, is verkondigd onder de heidenen, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid.* (1 Tim. 3 : 16)

Gezindheid en verzekering

Om blij en dankbaar Christus aan zijn tafel te kunnen gedenken, moeten wij vanwege onze zonden een afkeer hebben van onszelf en ons voor God verootmoedigen. Wij moeten ons vastklampen aan de belofte dat ons alle zonden vergeven zijn om het lijden en sterven van Jezus Christus, onze Heer en Heiland. Zijn volkomen gerechtigheid is ons toegerekend en geschonken. Zo komen wij niet tot het avondmaal op grond van enige waardigheid in onszelf. Wij komen als armen tot de milde Gever, als zieken tot de Geneesheer, als zondaren tot de Werker van gerechtigheid, als doden tot Hem, die levend maakt. Wij komen, omdat wij niets in onszelf hebben, maar alles in Christus.

Wanneer wij in deze gezindheid het brood eten en uit de beker

drinken, worden wij als door een onmiskenbaar teken en zegel verzekerd van Christus' hartelijke liefde en trouw. Wij mogen weten dat Hij in ons werkt alles wat Hij ons door deze heilige tekenen voor ogen stelt, en dat Hij in waarheid voor ons het Brood des levens is. Hij geeft ons dit geestelijke feestmaal en doet ons genieten de verdiensten van zijn lijden en sterven.

Gemeenschap

Door zijn dood heeft Christus ook de levendmakende Geest voor ons verworven. Door die Geest doet Hij ons in zijn gemeenschap leven, zodat wij met de apostel mogen zeggen: *Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, (dat is) niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij* (Gal. 2 : 20). Hij maakt ons tot ranken aan de hemelse Wijnstok, en zo dragen wij door Hem vrucht.

Door deze zelfde Geest verbindt Hij ons ook met elkaar in echte broederlijke liefde als leden van één lichaam. Want de apostel zegt: *Omdat het één brood is, zijn wij, hoevelen ook, één lichaam; wij hebben immers allen deel aan het ene brood* (1 Kor. 10 : 17). Daarom zullen wij ons beijveren dat wij samen één lichaam zijn door elkaar in liefde te dienen. Juist aan de tafel van Christus' liefde komt zijn woord tot ons: *Dit is mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijk Ik u heb liefgehad* (Joh. 15 : 12).

Verwachting

De apostel Paulus plaatst het avondmaal ook in het perspectief van Christus' wederkomst, wanneer hij zegt: *Want zo dikwijls gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood van de Here totdat Hij komt* (1 Kor. 11 : 26). Bij brood en beker verheugen wij ons erover dat wij deelhebben aan het nieuwe verbond, dat rust in Christus bloed. Wij danken de Vader dat wij mogen kennen het heil waarvan door de profeten gesproken is. Wij vieren de vrede die door onze Heer is aangebracht. Tegelijk zien wij aan het avondmaal uit naar de verschijning van onze Verlosser in heerlijkheid, naar de overvloed van vreugde, die Hij ons heeft toegezegd, naar de bruiloft van het Lam, waar Hij de wijn met ons nieuw zal drinken in het koninkrijk van zijn Vader. Daarom vieren wij het avondmaal met grote blijdschap en bidden met Gods kerk: *Amen, kom, Here Jezus!* (Op. 22 : 20).

Gebed

Barmhartige God en Vader, nu wij in dit avondmaal de heerlijke gedachtenis vieren aan de bittere dood van uw geliefde Zoon Jezus Christus, bidden wij U: zend ons uw levendmakende Geest, zodat wij gevoed worden met het ware brood uit de hemel tot het eeuwige leven. Amen.

<i>Lied</i>	(bijvoorbeeld gezang 356, 357, 358 of 360 uit het Liedboek voor de Kerken)
<i>Opwekking en nodiging</i>	Blijf niet alleen op de tekenen van brood en wijn zien. Hef uw harten omhoog, zoek de dingen die boven zijn, waar Jezus Christus is gezeten aan de rechterhand van de Vader. Kom allen met blijdschap en broederlijke eensgezindheid tot de tafel van uw Heer. Dank Hem voor de grote liefde die Hij ons betoond heeft, en bewaar de gedachtenis aan zijn dood voor eeuwig in uw hart. Zo zult u met de liefde tot God vervuld worden en ook anderen tot die liefde bewegen.
<i>Viering</i>	Het brood dat wij breken, is de gemeenschap met het lichaam van Christus. Neem, eet, gedenk en geloof, dat het lichaam van onze Here Jezus Christus gegeven is tot een volkomen verzoening van al onze zonden. De beker der dankzegging, waarover wij de dankzegging uitspreken, is de gemeenschap met het bloed van Christus. Neem, drink allen daaruit, gedenk en geloof, dat het kostbaar bloed van onze Here Jezus Christus vergoten is tot een volkomen verzoening van al onze zonden.
<i>Dankzegging</i>	Laten wij met mond en hart de lof van de Here verkondigen: (zingen: Psalm 103:1,3,4,5 of: Psalm 138 of: Gezang 15 Liedboek voor de Kerken)

Tekst vastgesteld door de generale synode van Leusden 1999. Naar het oordeel van de synode geven deze formulieren “reële mogelijkheden het avondmaal in de morgen dienst vaker te vieren zonder afbreuk te doen aan de preek”.

Evenals destijds het zogenaamde Korte Formulier (nu formulier II genoemd), zijn de nieuwe formulieren vrijgegeven om de frequentie van de avondmaalsviering te verhogen. De nieuwe avondmaalsformulieren kunnen – evenals de bestaande – bij alle orden van dienst gebruikt worden.

In een paar formulieren krijgen de ‘zelfbeproeving’, de ‘nodiging en terugwijzing’ niet of nauwelijks aandacht. Hierbij is het dan de bedoeling dat deze elementen eerder in de kerkdienst een plaats ontvangen door middel van de schuldbelijdenis en genadeverkondiging, de wet tussen het woord- en avondmaalsgedeelte. Indien het Onze Vader niet in het formuliergebed is opgenomen, verdient het de aanbeveling met dit gebed het voorbedegebed te beëindigen.

Bij de totstandkoming van de formulieren en bij de besluitvorming daarover was algemeen de wens dat de nieuwe formulieren het bestaande klassiek-gereformeerde formulier niet naar terzijde mogen schuiven. Dit verlangen vertaalde zich in een aanbeveling van de synode het klassieke formulier enkele malen per jaar te blijven gebruiken.